

Joranftaltning maatte siges at være i Landets Lærv.

Det Forslag, som er forelagt af den høitærede Krigsminister, er ikke sat i Forbindelse med andene Forslag, og det er heller ikke motiveret ved særegne Omstændigheder, der have fundet Sted iaar. Der foreligger, som bekendt, ikke, som ellers, trykte udførlige Motiver til Lovforslagets Begrundelse, og man er derfor med Hensyn til de Grunde, der have været levende, ubelukkende henvist til den Spalte i Rigsdagstidenden, hvor den høitærede Krigsministers Udtalelser ved Lovforslagets forelæggelse findes trykte. Det ses deraf, at de Motiver, der have været de levende, have været Ønsket om at erhverve visse Erfaringer, at erhverve Erfaring, om man ved en anden Anvendelse af Øvelsesstiden er istand til at foretage en eventuel Forkortelse, at erhverve Erfaring om, hvorvidt en Del af eller den hele Leirtid kan erstattes ved andre Øvelser, ved langt udgaaende Øvelser og saakaldte Kantonnementsøvelser, endelig at erhverve Belæring om, hvad Jernbanerne endogsaa i Fredstid uden at standse deres sædvanlige Færdsel kunne præstere. — Jeg skal tillade mig at fremsette nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til hvert af de Spørgsmaal, angaaende hvilke man gennem Lovforslagets Betagelse søger at erhverve et Svar. — Med Hensyn til Punktet om, hvad Jernbanerne kunne præstere, da har jeg et Indtryk af, at der indenfor Hærens Omraade i mange Aar har været foretaget større Detailøvelser for at løse Enkelthederne med Hensyn til Troppernes Jernbanetransport. Jeg erindrer ikke Andet end, at der foreligger meget udførlige Reglementer og Veiledninger med Hensyn til disse Forhold, i hvilke der, saavidt jeg kan skjønne, ikke synes at mangle nogen Oplysning. Det stiller sig for mig, at der derfor alt er et saa righoldigt Materiale tilstede, at det fuldt maatte kunne tjene til det fremsatte Spørgsmaals Besvarelse. Men dersom man vil betragte det som mere theoretisk, maa jeg ogsaa bringe i Erindring, at der har været Leirfamlinger, i det Mindste en enkelt, hvor man har anvendt en mere koncentreret Brug af Jernbanerne til Troppernes Transport, og jeg vil særlig bringe i Erindring, at man under Forhold, der ere langt vanskeligere og vigtigere, nemlig under Krigsforhold, har modtaget rige Erfaringer i den Henseende. Jeg erindrer saaledes, at en Generalstabsofficer under Krigsforhold efter 12 Timers Konference med en høiere Jernbaneembedsmand har faaet Alting ordnet til langvejs hurtig Fremrykning og Transport af Tropper, hvis Antal og Sammensætning var af en saadan B-staffenhed, at der til deres Befordring ad Jernbanen behøvedes langt flere Tog end til den Del af Leirstyrken, hvormod der er Tale, og at denne Ordning gik hurtig, præcist og nøjsagtig for sig, fuldstændig overensstemmende med de Beregninger, der vare gjorte. Jeg kan derfor ikke se rettere end

at nogen streng Nødvendighed for netop nu at reise dette Spørgsmaal, for nu gennem Forandringer i Leirtiden og Afkortninger i Øvelserne at søge særlig Belæring om, hvad Jernbanerne kunne præstere, ikke synes at være tilstede; jeg kan ikke skjønne rettere end, at en forstandig Anvendelse af det righoldige vistnok fuldstændige Materiale, som er tilstede, og af den Erfaring, der foreligger fra tidligere Tid, saavel i Fred som Krig maatte kunne være fuldstændig tilstrækkelig til det paagjældende Spørgsmaals Besvarelse. — Det andet Spørgsmaal, som den høitærede Krigsminister har ønsket besvaret, er Spørgsmaalet, om en Del eller hele Leirtiden kunde erstattes ved langt udgaaende Manøvrer og Kantonnementsøvelser. Ogsaa her maa det naturligtvis paatrænge sig, om det egentlig er aldeles nødvendigt nu at reise dette Spørgsmaal. Der var ganske vist en Tid, hvor det at holde Leirpøvelser var noget Nyt, og det var derfor ikke unaturligt, at man gjorde enkelte Forsøg, inden man i sin Tid definitivt besluttede sig dertil. Men saaledes forholder det sig ikke med de langt udgaaende Manøvrer og Kantonnementsøvelser; disse ere ingenlunde noget Nyt, det er Noget, som tidligere i mange Aar har været anvendt her i Hæren. Der gives vist ikke mange Officerer, hverken af Generals- Oberst- eller Kapitainsklassen, som ikke have deltaget i disse ligesaa vel som i Leirpøvelser. Dette Spørgsmaal om Forholdet mellem Leirpøvelser og udgaaende Manøvrer med Kantonnementsøvelser har jo desuden i de senere Aar været saa mange Gange vendt og dreiet, saa mange Gange været diskuteret, at jeg ikke tror, at jeg tager feil, naar jeg siger, at Resultatet deraf har været en temmelig almindelig Erkjendelse om, at Kantonnementsøvelser med udgaaende Manøvrer ere meget gavnlige for den høiere Troppeskring, for de høiere Kommanderende, Stabene, Intendanturpersonalet, men at de ere mindre styrkende for de enkelte Afdelingers Sammenhold, og at Leirpøvelserne derimod ere meget gavnlige for Afdelingernes Sammenarbeiden og for Udøvelsen af Kammeratstabsforholdet mellem Afdelinger og Personer, men ikke give et fuldt saa stort Udbytte for den høiere Troppeskring. Jeg tror ogsaa, at Alle erkjende, at det gaar her som i alle menneskelige Livsforhold, at man, naar man i længere Tid har nydt et Gode, bliver tilhøjtelig til at fæste Blikket mindre paa selve Godet, og mere paa de Mangler, der klæbe ved det. Derfor have ogsaa samtlige de Lovforslag, som have været indbragte her i Thinget, vedrørende Hærens Ordning, bragt i Forslag, at der skulde holdes afvejlende Aar for Aar — og selvfølgelig ikke blandet ind imellem hinanden i samme Aar — et Aar Kantonnementsøvelser, et andet Aar Leirpøvelser, for at de Goder, der ere ved hvert af disse Systemer, kunde komme Hæren til Nytte. Jeg skjønner derfor ikke, at der egentlig er nogen særlig Grund til at gjøre nye Forsøg med Hensyn til et Punkt, hvor der virkelig synes i Forveien at være til-